

Uummannaq, juni 2018

I hjertet af Grønland ligger øen med det hjerteformede fjeld, Uummannaq, hvor man efter sigende efterlader en lille del af sit hjerte, når man tager derfra. Og der er noget om snakken, julemandens ferieparadis er virkelig noget særligt.

Jeg har tidligere været i klinik på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk, hvorfra jeg også har rigtig mange gode minder i rygsækken, men med denne tur ville jeg gerne opleve en anden side af Grønland.

Transport og boligforhold

Fire timer efter afgang fra Kastrup, landede jeg med det store fly i Kangerlussuaq og ikke lang tid efter skulle jeg videre med et mindre rødt propelfly til Ilulissat. Her havde jeg en enkelt overnatning på hospitalet, inden jeg dagen efter skulle videre til Uummannaq. Men som man hurtigt lærer heroppe, er det naturens kræfter, der bestemmer, og hurtigt blev én overnatning til fire på grund af vejrforholdene. Jeg blev indlogeret på forskellige hoteller på Air Greenlands regning. Til mit held var vejret skønt i Ilulissat, men dårligt andre steder i landet, hvilket gjorde, at vi ikke kunne komme videre, så jeg fik udnyttet tiden med en masse vandreture. Efter at være strandet i Ilulissat i tre dage, kunne jeg endelig komme med flyet til Qaarsut og herefter videre med helikopteren til Uummannaq. Ude i heliporten blev jeg hentet af en portør, som kørte mig til min bolig.

Allerede inden afrejsen var jeg blevet informeret om, at der var gået noget galt i bestilling af bolig til mig, og jeg derfor skulle bo hos lægen Josephine, hendes mand og to små børn. Her havde jeg mit eget værelse med pap for vinduet, så der var mørkt, selvom midnatssolen skinnede udenfor om natten. Familien blev hurtigt "min lille grønlandske familie", og jeg blev en del af hverdagen med fælles aftensmad, vandreture og godnathistorier.

I lægeboligen havde vi også internet, egen vaske-maskine og træk-og-slip toilet – ren luksus!

Sygehuset (den gule bygning) set fra helikopteren

Den gule lægebolig, hvor jeg boede sammen med lægen og hendes familie

Hverdagen på sygehuset i Uummannaq

Om morgenen havde vi kun en kort gåtur ned ad bakke til sygehuset, hvor vi skiftede tøj og gjorde os klar til morgenkonference kl. 8. Til morgenkonferencen gennemgik sygeplejersken de indlagte patienter, og herefter gik vi i gang med dagens opgaver.

Sygehuset i Uummannaq varetager cirka 2500 indbyggere hvoraf omtrent 1300 bor i Uummannaq, mens de øvrige bor i bygderne. Sygehuset har flere ambulatorier, en skadestue, sengeafdeling bestående af 8 sengestuer med mulighed for 20 sengepladser, jordemoder, fysioterapi, røntgen, laboratorium, livsstilsambulatorium, sundhedspleje og operationsstue.

Der er to læger på sygehuset; en hverdagslæge, som varetager konsultationer, og en vagthavende læge, som passer afdelingen og tilser akutte patienter.

Der er et tæt samarbejde mellem de forskellige faggrupper på det lille sygehus og alle er rigtig søde til at hjælpe hinanden. Der er ofte sproglige udfordringer, og de fleste konsultationer foregår med hjælp fra en tolk.

Som studerende er mulighederne mange. Man kan gå stuegang, skrive indlæggelsesjournaler, hjælpe med patientkonsultationer i ambulatoriet, deltage i vagtarbejdet, vurdere patienter i skadestuen, ultralyds-scane, anlægge i.v.-adgange eller følge med speciallægen, hvis de er på besøg.

På sygehuset møder man *alle* typer patienter. Størstedelen af arbejdet består i almenmedicinske opgaver i ambulatorium, hvor man tilser patienter med alt fra tør hud til sjældne sygdomme. Patienterne henvender sig med dermatologiske sygdomme, livsstilssygdomme (herunder diabetes og hypertension) neurologiske lidelser, øjensygdomme, lungesygdomme forårsaget af rygning, frakturer, seksuelt overførte sygdomme og alt derimellem. Derudover fylder både graviditet og abort meget samt hertil råd og vejledning om prævention.

Selvmondsprocenten er desværre stadig høj i Grønland og metoderne er ofte voldsomme såsom hængning, skydning, drukning eller medicinoverdosering. Man kommer til at opleve mennesker, der har forsøgt at begå selvmord, eller at deres nærmeste har lykkedes i det, mennesker, der har været ofre for overgreb samt mennesker, der er blevet misbrugt seksuelt og voldtaget.

På mange måder er det grønlandske sundhedsvæsen mere barsk end det danske, men på mange andre måder også meget mere givende. Grønlænderne har en anden sygdomsopfattelse og en anden forståelse for liv og død. De udviser stor taknemmelighed og tålmodighed for travlheden på sygehuset, hvilket er med til at gøre det til en fornøjelse at arbejde deroppe.

Det er aldrig til at vide, om der er meget eller lidt at lave. Her spiller naturen også en afgørende rolle for, om en patient kan blive evakueret, eller om man selv må klare ærterne.

Sygehuset set fra havnen med det hjerteformede fjeld i baggrunden

Praktisk på sygehuset: der mulighed for at låne tøj og træsko, men man skal selv huske at medbringe eget kittelgrej såsom stetoskop og reflekshammer.

Fritid i Uummannaq

Den 12 km² store paradiso byder på mange muligheder uden for sygehuset. Naturen er foranderlig og isbjergene ændrer sig hele tiden. Hver dag er forskellig; den ene dag er byen forsvundet i tåge, den næste dag er der sol og blå himmel.

I en mindre by som Uummannaq bliver man hurtigt en del af samfundet, og alle ved hvem du er. Ofte vil der heller ikke gå lang tid, før man er blevet inviteret indenfor til det traditionelle kaffemik, hvor man kan få lov til at smage på traditionel grønlandsk mad som for eksempel delikatessen mattak, som er rå hvalhud og spæk. Af kulturelle oplevelser kom jeg også derfra med minder fra nationaldagen, barnedåb, bryllup og begravelse.

Det er oplagt at gå ud til Kongsgård, hvor Nissebanden i Grønland er optaget, eller endnu længere væk til den blå sø. Overalt i byen er der også slædehunde, store som små.

I Uummannaq er indkøbsmulighederne begrænset. Det ligger en stor butik, Pilersuisoq, og nogle mindre halvstore kiosker. Prisen på madvarer er høj, og udvalget er begrænset. Da jeg kom til Uummannaq havde der ikke været skib med forsyninger i lang tid, så jeg havde forsyninger med fra Ilulissat i form af havregryn, smør, bananer samt spegepølse og spidskål hjemmefra Danmark. Da der endelig kom et skib var alle nede for at købe bananer og Faxe Kondi.

På vej hjem, havde jeg også et par dage i Ilulissat. Her kan man nyde den smukke is fjord og tage på midnatscruise, hvis man har mulighed for det.

Budget

Flybilletterne kostede omkring 10000 kr., og derudover kom der et fast beløb på 850 kr. for logi.

What to bring:

- Et godt kamera – alting heroppe er et billede værdigt
- En god bog
- En fed creme til hele kroppen, god håndcreme og god læbepomade – luften er meget tør heroppe
- Solcreme og solbriller

Isbjerg med tre toppe i Uummannaq

Julemandens hus, Kongsgård

Den blå sø ude i fjeldet

Kæmpe isfjeld under midnatssolen i Ilulissat

- Vandresko (gerne vandtætte, da det kan være meget vådt nogle steder, når sneen og isen smelter om sommeren) eller alternativt nogle gamle vinter- eller løbesko
- Vind- og vandtæt tøj med mulighed for lag på lag (selv om sommeren havde jeg en tynd vinterjakke med)

Et ophold med IMCC Grønland giver masser af kliniske udfordringer og oplevelser samt et fortryllende arktisk eventyr. Mit bedste råd er at kaste sig ud i det og bare spørge de lokale – alle er søde til at hjælpe, og det værste der kan ske, hvis man spørger pænt, er, at man får nej, hvis man spørger om noget.

Hvis du har nogle spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig på pernille@baekkebo.dk.

Rigtig god tur til Avaanaa (Nordgrønland) og Uummannaq!